

FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI, GAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
A „MAGYAR GAZDASZÖVETSÉG“ KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA.

MEGJELEN MINDEN VASARNAP.

Egészévre . . . . 2 frt 60 kr.
Félévre . . . . 1 „ 30 „
Negyedévre . . . . 70 „
Egyes szám ára 6 krajczár.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos
ZSITVAY NÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
IX. ker., Fülöp-út 26. szám. (Köztelék).

Mihákovics Géza.

A múlt héten a magyar tudományos világ ismét nagy és nehezen pótolható veszteséget szenvedett. Mihákovics Géza dr., az orvosi egyetem rektora hunyt el, a ki egyike volt a legalaposabban képzett, mély tudományu orvostudorainknak; fejlődéstani buvárlatai, fölfedezései dicsőséget szereztek a magyar orvosi tudománynak, a mostani orvosi nemzedék fiatalabb része az ő bonczoló termében sajátította az emberiség sebeit gyógyító tudományhoz szükséges ismereteket. Halála híre nem jött váratlanul Mihákovicsnak, a ki már régebben betegeskedett, de azért el-el járt rektori hivatalába és szigoruan végezte teendőit.

Életrajzi adataiból a következőket soroljuk fel:

Mihákovics Géza dr. 1844. január 31-én született Budapesten. 1872-ben Kovács tanár klinikáján kapott állást s nem sokára az orvostudományi kartól utazási ösztöndíjat kapott az anatómiában való kiképzésére. Fél évet Bécsben töltött, majd Lipsében s Strassburgban járt. A budapesti egyetem rendes tanára 1878-ban lett. Tanársága idején többször járt külföldön. 1882 nyarat Heidelbergben töltötte Gegenbauer intézetében s az összehasonlító bonczolást tanulmányozta, azután beutazta Svájcot, Szavóját, Felső-Olaszországot.

1894-ben mint az egyetem kiküldötte részt vett a halle-i egyetem 200 éves jubileumán

azután meglátogatta Belgium és Hollandia boncz-tani intézeteit, a következő évben Párisban és Londonban járt s „Az agyvelő fejlődéséről“ írott munkáját a Magyar Tudományos Akadémia 1882-ben a nagy díjjal jutalmazta. E közben tudományos dolgozataival több díjat nyert.

1879-ben levelező, 1886-ban rendes tagja lett az akadémiának. Rendes tagja egyéb hazai tudományos társulatoknak.

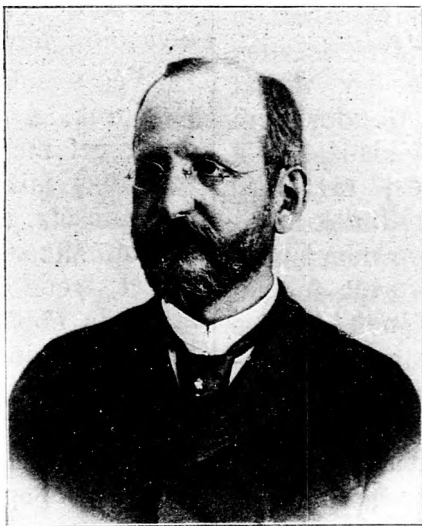
Irodalmi tevékenysége az anatómiának, szövettannak és fejlődéstannak több ágát karolta fel, azonkívül kézi tankönyvet írt magyar nyelven.

Halála híre mindenfelé óriási részvétet keltett és a tudományegyetem összes épületeire és a magyar tudományos akadémiára kitűzték a gyászlobogót. A vég-tisztességről az egyetemi tanács gondoskodott.

Mihákovics Géza tanár 25 éves jubileuma a jövő évben,

1900 áprilisban volt tervezve, a mit akkor rendkívül fénynyel ültek volna meg. Így a nemzetközi anatómiai társulat Budapesten tartotta volna diszülését, a külföldi anatómusok Waldeyer berlini tanárral élükön eljöttek volna s egy disz-müvet adtak volna ki ez alkalomra.

Négy budapesti tanár elnöklete alatt egy jubileumi bizottság alakult, mely Mihákovics emlékére nagyobb alapítvány létesítését tűzte ki céljául s most temetést rendező bizottsággá változott.

Mihákovics Géza.

A hét története.

(A kiegyezés nálunk és Ausztriában. — Petőfi ünneplése. — Agrária. — Gazdák Biztosító Szövetkezete. — Esnek a buzaárak.)

A mult hét folyamán az országgyűlést királyi leirattal elnapolták s megkezdődött a honatyák nyári szabadsága. Azóta a nyári szünet nyugalmat semmiféle politikai esemény nem zavarta meg. Nyugodtan várjuk, hogy a *kiegyezési törvényjavaslatok* szentesíttessenek, a mi valószínűleg már a napokban meg fog történi. Ausztriában azonban nagy háborúság készül, mert hisz mi csak az osztrák kormányval és nem az osztrák országgyűléssel jutottunk megegyezésre. Ha tehát ott a parlamenttel nem sikerül elfogadtatni a kiegyezést, akkor császári rendelettel kényszerítik erre a pártokat. Ha pedig a pártok még tovább is folytatják a torzsalkodást s lehetlenné teszik a Rájkszrát működését, ugy valószínűleg az egész osztrák alkotmányt át fogják gyurni. No de e miatt az osztrák feje fájjon. Nekünk legyen elég az a tudat 1907-ig, hogy az Ausztria kormányával kötött s a király által szentesített kiegyezést odaát is muszáj megtartani, ha török, ha szakad.

Mint már megírtuk, a *Petőfi-ünnepre* való előkészületekkel nagyban foglalkoznak. A Petőfi emlékére külön házat építenek a fővárosban, a melyben az ő reá emlékeztető ereklyék lesznek elhelyezve; ezenkívül a fővárosban egy utcát is a nevére fognak elkeresztelni. Gondoskodni akarnak arról is, hogy a művei olcsó kiadásban a nép kezébe jussanak, mert sajnos, ma még (50 év után!) ennek a lánglelkű költőnek hazaszeretetre tanító dalait a magyar nép nem ismeri eléggé. Az igazi ünnepély Segesvárott fog lefolyni, de számos vidékén az országnak hazafias ünnepélyeket rendeznek ez alkalommal. Örvendetes dolog, hogy a magyar szabadságharc ezen nagy alakjának ünneplésében a kormány is részt fog venni. Furcsa, de mi még ennek is örülünk, mert hisz emlékezhettünk reá nem régiből, hogy a Kossuth temetéséről az akkori kormány sajnálatosan távol maradt. De ne beszéljünk erről. Reméljük, hogy itt van a virradása annak a kornak, a mikor a magyar ismét bátran lelkesedhetik nagy fiaiért anélkül, hogy félreértésektől kelljen félnie. A Petőfi ünneplésére pedig mozduljon meg e hó 31-ikén a vidéken is mindenki, a ki csak teheti!

Egy nagyszerű terv vonta magára a közfigyelmet a mult héten. Egy „*Agrária*“ nevű részvénytársaság az ország kötött birtokait — egyelőre 22.000 holdat — 50 holdas tanyákra akarja beosztani, melyeket azután vagyontalan, de iparkodó munkáscsaládoknak adna bérletbe. A tervet lapunk más helyén bővebben ismertettük, mert hiszszük, hogy érdekeli a „Független

Ujság“ olvasóit is. Nekünk nincs kétségünk az iránt, hogy a terv megvalósítható és áldásos eredménye lesz nem csak azért, mert száz és száz munkáscsalád szorgalom és iparkodás révén jó módhoz, sőt csinos vagyonkához is juthat, hanem azért is, mert tapasztalván népünk, hogy sorsával foglalkoznak, bizalma az urí osztály iránt helyreáll, abban természetes védőjét fogja látni s a régi szép, patriarkális egyetértés visszatér.

Egy másik hasznos terv is a megvalósulás küszöbére lépett. Ez a terv abban áll, hogy a *magyar gazdák egy tűz- és jégbiztosító szövetkezetet alapítanak*. Az erre vonatkozó felhívás most ment szét a birtokosságnak. A szövetkezetnek egy millió korona tartaléktökére van szüksége, hogy működését bátran megkezdhesse. Főuraink már eddig is nagy összegeket jegyeztek s a kormány is megígérte támogatását. Így hát alig fér kétség hozzá, hogy az egymillió korona rövidesen egybegyül s akkor a „Gazdák Biztosító Szövetkezete“ már a jövő évben felveheti a harcot a biztosító intézetek ellen, a melyek egyetértve, hallatlan magas jégdijakkal sarcolják a gazdaközönséget. Ennek az új szövetkezetnek az előnyeit a jövő évtől kezdve a legkisebb gazda is élvezhetni fogja, miért is előre felhívjuk reá olvasóink figyelmét.

Végre még egy esemény, a melyet előre megjósoltunk. *A buza ára száll lefelé!* Nem volt nagy dolog ezt megjövendölni, mert rendesen így van az: hogy mikor a gazda piacra kénytelen vetni a termését, akkor a spekuláció leszorítja az árakat. Mikor aztán kezébe vette a buza javarésztét, rendesen ismét emelkedni szoktak az árak, de ebből már a szegény gazdának nincsen haszna. Sajnos, ez ellen nincs más orvosság, minthogy ne siessünk a buza eladásával! A kormány pedig igyekezzék a jövőben a gabonamagtárak intézményének meghonosítása által a gazdákat a spekuláció karmaitól megoltalmazni.

Munkások paradicsoma.

Gróf *Csáky* Sándor olyan tervet nyújtott be a kormányhoz, amely ha sikerül megvalósítani, akkor az iparkodó, de vagyontalan munkás-családok számára valóságos földi paradicsom nyílnék meg.

Arról van szó, hogy egy „*Agrária*“ nevű részvénytársaság a *Csáky* gróf terve szerint meg akarja honosítani Magyarországon a tanyarendszeres gazdálkodást. A részvénytársaság ugyanis nagy birtokokat venne bérbe, azokat kis tanyákra felosztaná, minden tanyát beépítene s teljesen felszerelne a szükségességekkel, aztán beleültetne egy tanyás családot s ez haszonbérletre a tanyát, anélkül, hogy csak egyetlen garast is kellene magával hoznia, mert a termés

felével tudná le a haszonbért. Ezt a feltűnően érdekes tervet a következőképpen akarják végrehajtani:

Az „Agrária“ bérbe vesz az Alföldön egyelőre 22,000 kat. hold kiterjedésű birtokot, 40 év tartamára. Ezt a birtokot 50 holdas parcellákra darabolja fel. Leszámítva az árkokat, utakat, kerteket stb., ilyenformán négyszáz darab ötven holdas parcella keletkezik. Minden ilyen ötven holdas parcellára építenek: egy lakóházat 6—8 személyre, egy istállót 12 db hámos állatra, egy sertés- és baromfiistállót és egy nyitott szint. Ez képezi a tanyát, mely egy hold udvarból, egy hold szénáskertből, egy hold zöldségeskertből s 47 hold szántóföldből fog állani.

A 400 tanya négy kerületre osztatik fel és minden kerületen lesz egy mintatanya.

Minden tanyában egy, négy-öt főből álló tanyás-család helyeztetik el, a családfő képezvén a tanyást. E tanyástól nem követeltetik más, mint: értelmesség, szorgalom és erkölcsösség. A tanya a legalsóbb földmives osztályból, a gazdasági cselédség és munkások osztályából lesz kiválasztva. A tanyát bírhatja a tanya addig, míg kötelezettségeinek az „Agrária“ főbérlet társulattal szemben pontosan megfelel; így tehát apáról fiúra és unokára szállhat a tanya.

A tanya átadásával egyidejűleg, előlegképpen, következő felszerelés adatik át a tanyaának: 1. Két ökör, két ló, 3 tehén, 4 kocza, a szükséges apaállatok (10 tanyára egy darab), 200 baromfi és a szükséges gazdasági eszközök stb. Ezen élő és holt felszerelés árát a tanya nyolcz év alatt 285 frt évi részletfizetéssel törleszti. 2. Az első vetőmag, körülbelül 120 frt értékben, melyet a tanya az első három év terméséből természetben fizet vissza. 3. Mint első forgótőke 200—300 frt, mely a tanya által az első tíz év alatt 5 százalék kamatoztatás mellett részletekben törlesztetik.

Az összes termények értékesítése felől az Agrária gondoskodik. Evégből gazdasági ipari gyárakat állít fel és gyűjtőtelepeket rendez be. Az összes eladó terményeket itt napi árakon veszik át a tanyaoktól.

Ezeken a központokon lesznek még elhelyezve: az igazgatóság személyzete, a műszaki személyzet és gyári munkások, az orvosok és állatorvosok, a tanítók és iskolák, a fogyasztási czikkek és épületanyag raktárai, a mén- és apaállatok telepei, a tanya-kerületbeli kovács- és kerékgyártó-műhelyek. A központokat a tanyaakkal egy villamos-vasut köti össze, mely az összes szállítási forgalmat közvetíti.

Most már lássuk, hogyan fog itt folyni a gazdálkodás.

A tanya nem fizet tanyaja után semminemű pénzbeli haszonbért, de feles gazdálkodást folytatván, tartozik terményeinek felét az Agráriának beszoolgáltatni, az öt megillető feles résznek eladásra szánt föltségét pedig, kizárólagosan az Agráriának eladni, ki viszont kötelezi magát a tanyabeli terményt meghatározott időközökben a központokon átvenni és

mindenkor a budapesti és helybeli árak alapján kifizetni.

Az állatok és állati termények tehát, nevezetesen: a napi tej, tojás, baromfi, tengerinyulak, borjúk, sertés stb. továbbá a tanyabeli zöldségeskert termése a tanyaé marad, ezt nem felezik meg, hanem az Agrária átveszi őket.

A tanyaok egy általuk szabadon választott „tanya-bizottság“ által lesznek képviselve az Agrária igazgatóságában, amely bizottság a tanyaok érdekeit az adás-vételeknél, leszámolásoknál képviselni fogja.

A tanya-kerületben felállított minta-tanyák hivatala nemcsak jó példaadás leendő, de egyszersmind irányadóul szolgálnak azok a termények felezésénél a feles rész meghatározására. Így tehát, a mennyi a legjobb mivélés mellett a minta-tanyán terem, annak felét tartozik minden tanya beszoolgáltatni, ha neki tényleg több vagy kevesebb terem, az az ő haszna vagy kára.

A fontosabb műveleteket az igazgatóság vezeti; ő határozza meg a vetés-forgást, a mezei és kerti termények és vetőmagvak megválasztását, a trágyázási mennyiséget, a haszonállatok létszámát stb. Hogy az Agrária a tanyaokat a gazdálkodás helyes módjaiba bevezesse, vándortanárokat fog alkalmazni, kik a tanya ellenőrizve, egyuttal a földmivélés, zöldség- és gyümölcsstermelés, állattenyésztés és hízalás, háziipar stb., szóval a fejlettebb gazdálkodás minden ágában fogják oktatni.

A tanyaok egymás között szövetkezve, az Agrária vezetése és hozzájárulása mellett, elemi csapások és balesetek elleni, betegápolási és egyéb szövetkezetekeket fognak képezni.

A termények értékesítése a következőleg megy: Termeltetik minden, a mit értékesíteni lehet. A termelés kizárólag a tanya terhe, míg a termények értékesítése az Agrária feladata.

Az összes 400 tanyaának termése, az Agrária központi telepein folyik össze, hol minden nyers-termény gyárilag feldolgozva, mint készáru, tehát mint liszt, szesz, kenderfonál, vaj, sajt, hus, zsír stb. hagyja el a gazdasági terület határát. A gyűjtődékben rendszeresen összehozott tojás, baromfi, zöldség stb. mennyiségek a bel- és külföldön könnyen találnak szerződésileg előre biztosított vevőt. A tanyaok a szükségleti czikkeket ugyancsak az Agrária központi telepeiről szerezhetik be jutányosan.

Az Agrária, a központi gyár- és gyűjtőtelepek után nyert tiszta jövedelméből 5—10 százaléknyi részesedést enged át a tanyaoknak, mely köztük a beszoolgáltatott terménymennyiség arányában elosztatik (esik egy-egy tanyaóra évente 60—70 frt).

Nézzük most, mi marad a tanya haszna. Levonva a tanya összes kezelési és mivélési költségeit, a tanya-család és cselédjei élelmezését, sőt még ruházatát is — marad neki évente — mint megtakarított tiszta nyereség „rossz“ (5 mm. p. hold), — „közep“ (9 és fél mm. p. hold) és „jó“ (12 mm.

p. hold) termékekhez képest, 800, 1500, vagy 2400 frt, mi még akkor is fényes eredmény volna, ha e számokat felére leszállítanánk, mert azok még ez esetben is 8, 15 és 25 forint holdankinti tiszta hasznot, tehát évi 1000 forintra tehető biztos nyereséget jelentenének a tanyásnak. Azonkívül a tanya élő és holt felszerelése 2500—3000 forintra felszaporodott értékben, az ő kizárólagos tulajdona.

A kép, amelyet előttünk ez a terv feltár, olyan szép, hogy annak megvalósításában hinni is alig merünk. Pedig számok bizonyítják, hogy ez kivihető dolog. S az Agrária is komolyan veszi a tervet, mert már ajánlatot nyújtott be az egyelőre betelepíteni szándékolt 22,000 hold föld bérbevétele iránt s meg van a szükséges pénze is a vállalathoz.

Az egész ország feszült figyelemmel várja, sikerül-e majd a vállalkozás, mert ha igen, akkor száz és száz jóra való, de vagyontalan munkás-család juthat önszorgalmából a jólét alig remélt fokára s egy egészséges, jómódu és boldog kisbérlő osztály alakulhat belőlük. Adja Isten, hogy sikerüljön.

A Petőfi-ünnep.

A *Petőfi* halála ötvenedik évfordulójának megünneplésére az előkészületek javában folynak. A *Petőfi-Társaság* a költő halálának félszázados jubileumát a segesvári emlékünnepeken kívül egy *Petőfi-ház* emelésével is meg akarja ünnepelni. *Halmos* János polgármester megígérte már a társaság küldöttségének, hogy a főváros tőle telhetőleg támogatni fogja a társaságot hazafias tervének megvalósításában. *Wlassics* Gyula kultuszminiszter is támogatja a társaság mozgalmát s a *Petőfi-ház* érdekében a következő leiratot küldte a székes-főváros tanácsához:

„Halhatatlan költőnk, *Petőfi Sándor* halálának félszázados fordulója alkalmából — mint a tekintetes tanács előtt is tudva van — fölmerült a terv, hogy *Petőfi-ház* néven épület emeltessék, melyben *Petőfinek* s többi nagy íróinknak ereklyéi őriztetnek. A terv kivitelében fáradó *Petőfi-Társaságnak* a legnagyobb készséggel megígértem, hogy e szép gondolat megvalósítására irányuló törekvésekben magam is részt veendek. Első lépés gyanánt legyen szabad a tekintetes tanács figyelmét is különösen felhívnom e kegyeletes terve, kérve, hogy a mennyiben a *Petőfi-Társaság* a *Petőfi-ház* elhelyezése céljából szükséges telek kijelölése és átengedése érdekében a tekintetes tanácshoz, a hazafias és kegyeletes mozgalmak mindig oly buzgó támogatójához fordul, a terv létesülését szokott áldozatkészségével előmozdítani sziveskedjék“.

Az *Egyetemi Kör* elhatározta, hogy a *Petőfi-Társasággal* együttesen állapítják meg a segesvári ünnep programját. — A *szegvárdi kaszinó* e hónap 31-én szintén megünnepli *Petőfi* halálának félszázados évfordulóját.

A vidéken több testület és társaskör mozgalmat indított július 31-ik napjának méltó megünneplésére. Kívánatos, hogy senki sem maradjon távol ettől a hazafias mozgalomtól.

Olesó kenyér.

Blois városának pékmesterei közelebről egy különleges társulatot alakítottak. Maguk körül gyűjtötték a különféle állású családapákat s azt mondták: Járuljatok közös pénztárunkhoz havonta 20 centimes-al (= 12 kr.) s betegség esetén megkapjátok az egész családotok táplálékához szükséges kenyeret.

A társulatba belépők legalább tizenhét évesek, s legfeljebb hetven évesek lehetnek. A tizenhét évesnél idősebb gyermekek, nem részesülnek segélyben, ha nem fizetnek a pénztárba, ellenben az anya s fiatalabb gyermekek fejenként s az apa betegségének napjai szerint egyenként 750 gramm fehér kenyeret kapnak.

A férj elhalálása esetén az özvegy lesz a családfő s ugyanazon feltételek mellett lesz tagja a társulatnak.

A társulat körülbelül nyolcz hónap óta működik, s ez alatt 2.000 kiló kenyeret osztott szét tagjai között, és 950 család lépett kötelékébe.

Ha a betegség három hónappal tovább tart, a társulat kötelezettségei alól felmentettnek tekinti magát, mindamelllett folytatja a kenyér kiosztását a mennyire a pénzalap engedi.

Blois példáján buzdulva, több városban hozzáláttak már a hasonló alapítások tanulmányozásához.

Lelkünköl üdvözöljük Blois derék pékmestereit az emberbaráti intézmény kezdeményezéséért szívből kívánjuk, hogy minél több város kövesse a fent nevezettek példáját, mert meg vagyunk arról győződve, hogy sikereket fognak aratni.

Adja Isten, hogy ezek, a napjainkban oly fontos emberbaráti intézmények, minél jobban szaporodjanak. Az ilyen egyszerű, de hasznos uton elérhetjük lassanként a munkás családok nehéz helyzetének enyhülését, segélyt nyújtva, baleset vagy betegség esetén.

A községi és körjegyzők tanfolyama.

A torontálmegyei jegyzői egylet egy évfolyamos és az idén szeptember 1-én kezdődő magántanfolyamot nyit azok számára, kik a községjegyzői pályára szándékoznak lépni. A tanfolyam magánjellegű s így bizonyítványa jegyzői állásra nem képesít; de a kik a tanfolyamot jó sikerrel végezték, azok hasonló minősítéssel bírókkal szemben előnyben részesülnek. A tanfolyam Nagy-Becskereken lesz. A tanfolyamra felvétetik mindenki, ki a elméleti képzettségét (6 középszintű) igazolja, vagy az 1883. évi I. t.-cz. életbe lépte előtt és azóta is megszakítás nélkül mint jegyző vagy segédjegyző működött. A felvétel iránt akár szóbelileg, akár írásbelileg lehet jelentkezni minden év augusztus 31-ig. A fel-

vételi kérvényhez az okmányok eredetiben vagy hiteles másolatban csatolandók. A felvétel iránti kérvény a tanfolyam igazgatójához adandó be. (Nagy-Beeskerok, megyeház, I. em. 12. ajtó.) A tanfolyam-hallgatók évi tandija 30 frt, mely egy összegben fizetendő. Torontálmegyei szegénysorsuak az igazgatói (vagy előadói) értekezlet ajánlatára a jegyzői egylet által tandijelengedésben részesíthetők, de csak akkor, ha az illető az első félév végén tartott vizsgán jeles készütséget tanusított s kifogástalan magaviseletű. Egyebekre nézve felvilágosítást ad Dellimanics Lajos dr., torontálmegyei alispán, a tanfolyam igazgatója.

KÜLFÖLD.

Az orosz trónörökös meghalt. György nagyherceg, a csár fivére és az orosz trón várományosa, a hó 10-ikén vérömlés következtében meghalt.

A 28 esztendőös nagyherceg halála nem meglepetés a világra, egész élete haldoklás volt, a melyet az orvosi tudomány minden eszközével meghosszabbítottak oly művészettel, hogy utolsó időben már a cárevics felgyógyulásában is hittek az avatatlannak.

Alexandrovics György nagyherceg, III. Sándor csár másodszülött fia, 1871 április 9-ikén született. Élete folyásáról csak azt tudjuk, hogy a tengerészeti pályára szánták, de betegeskedése miatt a tengeri szolgálatról le kellett mondania. A nagyherceget, kin a tüdővész jelei korán mutatkoztak, orvosi tanácsra minden komolyabb munkától visszatartották és így nem is kapta azt a katonai nevelést, a miben az orosz uralkodó-család minden tagját részesítik. Így teltek esztendők és György nagyherceg nevével csak akkor találkozott a világ, a mikor III. Sándor csár halálával bátyja, II. Miklós lépett a trónra, ki első fia születéseig az orosz birodalom trónörökösévé nevezte ki. Az orosz nép azonban nem látta és nem ünnepelhette cárevicsét soha, mert a Kaukázus gyógyító levegőjét nem eserélte fel az orosz fővárosnak hideg, ködös világával. Ott élt orvosi tanácsra, egyik helyről a másikra költözve. Szomorú életét csak egy dolog vidította föl, ha édesanyja, az özvegy cázárné néha meglátogatta.

A cárevics holttestét Moszkvába szállítják és az ottani Szent Pál-templomban helyezik örök nyugalomra.

A cárevics halálával az orosz trón öröklése III. Sándor csár harmadik fiára, Alexandrovics Mihály nagyhercegre szállna, ki 1878-ban született, tehát most 21 éves.

MI UJSÁG?

Az özvegy trónörökösne leánya menyasszony. A fiatal Erzsébet főhercegnőnek, Stefánia özvegy trónörökösne leányának eljegyzése küszöbön áll. Mult hét csütörtök óta Stefánia és leánya a cumberlandi herceg vendégei Gmundenben. Ezt a tartózkodást az eljegyzés hírével hozzák kapcsolatba. A vőlegény Róbert württembergi herceg, Albrecht főherceg unokája, a ki 1873 január 17-én született Meránban. Most hadnagy a 2. württembergi dragonyos ezrednél Stuttgartban.

A magyar nyelv apostolai. A kaposvári közművelődési egyesület, Somogyi Ev. János kis-berki, és Haydn Sándor kerese-ligeti tanítókat egyenkint 20—20 forintnyi jutalomban részesítette, a magyar nyelv terjesztésében tanusított buzgó tevékenységükért. Növendékeik közül a legérdemesebbek részére pedig díszes, kötött-példányu imakönyveket küldött a nevezett egyesület a fenti tanítóknak kiosztás végett.

Vizbe fult arató leányok. Királyrév pozsonymegyei községből három fiatal arató leány vízbefulásáról kapunk hírt. Az Alsó-Szeliből való Kovács Magda, Kovács Mari és Iványi Berta ugyanis nagyon kimelegedtek s a déli pihenő alatt elmentek megfürödni a megáradt Fekete-vizbe. De nem tértek többé vissza, mert a víz örvénybe sodorta s mindhárman a patakba fultak. Csákllyákkal húzták ki holttestüket s három koporsóba téve egyszerre temették el a három szegény leányt.

Leharapta a barátja orrát. Nagy-Kanizsán addig iszogattak Sattler Samu alkusz és Schlésinger Sándor czipésmester a zöldfakerti vendégfogadóban, mig-nem olyan nehéz lett a fejük mind a tők. Természetes, hogy ilyen betörülközött állapotban olyan tökkel ütött ostobaságokkal czirógatták egymást, mig csak fel nem robbant bennük a puska. Ez pedig nagyon szomorú végü volt Sattler alkuszra, mert elvitte az orrát. Schlésinger ugyanis olyat harapott rajta, hogy a hosszú orr a szájában maradt.

Csoda-ág. A napokban egy indiai herceg részére egy ágyat készítettek Párisban, mely a pompa és kényelem tekintetében mindent fölülmul, a mit eddig a szakmába előállítottak. Az ágy teljesen vert ezüstből készült. Mindegyik sarkán életnagyságu női alak áll, mely nagy legyezőt tart a kezében és vörös hajból készült parókát visel. A paróka fésülése és divat szerinti rendezése külön udvari fodrászra lesz bizva a hatalmas rajah udvarában. Ha a nábob pompás ágyában nyugalomra tér, teste súlyával egy gépezetet hoz mozgásba, mire négy női alak hűs légáramlatot legyez a hatalmas urra. Hogyha pedig dal után szomjuhozik, akkor csak egy rugót kell megnyomnia és a legszebb altató dallamok ringatják át a boldog álmok világába.

A váci csata emléke. Nagyszabású és kegyeletes emlékünnepet ült a múlt héten Vác város közönsége az 1849. jul. 17-iki váci csata ötvenedik évfordulója alkalmából. Dél előtt nagy tömegben zarándokolt ki a nép a Hétkápolna elé, a hol Agócs János apátkanonok gyászmiséjét tartott a hős honvédekért. Mise után a honvédelemnél dr. Göndör Sándor városi főjegyző ünnepi beszédet mondott, majd a legény-egyesület dalárdája hazafias dalokat énekelt. — Itt említjük meg, hogy Vác-Hartyán községben maig pihen két muszka harcász. Az egyik sir a csörögi csárda mellett van, rajta vaskereszt, melyet a nép máig muszka keresztnak hív. A másik orosz, előkelő főtiszt volt. Ez a július 15 én történt előcsatározás alatt lábán kapott sebet. A vácz-hartyáni református paplakba vitték, a hol sebében három nap alatt meghalt. A lelkészi kertben, a templom tövében temették el s az akkori református lelkész mondott imát fölötte. Az elesett tisztról egyik hír azt tartja, hogy II. Katalin czárné történelmi nevű udvarhölgyének az unokája, Woronzow-Daskov herceg volt, a másik, hogy Verzelin ezredes aluszsza örök álmát a vácz-hartyáni templom tövében.

Inség Felső-Zemplénben. Zemplénmegye északi részén, különösen a sztrópkói járásban, a két hét óta tartó folytonos esőzés miatt fölöttébb szomorú viszonyoknak néz elébe az amugy is jóformán csak tengődő lakosság. Az áradat a lekaszált füvet elhordta, a még lábán állót beiszapolta, ugyszintén a gabonaneműeket is, még pedig oly nagy mértékben, hogy sok helyen már aratásra sem gondolnak, mert a gabona nem éri meg azt a fáradságot, amelybe learatása kerül. De a legnagyobb baj az, hogy a nyomorúsággal küzdő nép főeledelét, a burgonyát is rothadásnak indította az örökös nedvesség.

A helyzet már most is kétségbeejtő; az pedig szinte bizonyos, hogy az inség már az ősz elején teljes erővel ki fog törni. A hegyi patakok ujabban megint kiöntöttek, sok falut víz alá borítottak s természetesen mindenütt nagy rombolást okoztak ugy a kerti veteményekben, mint a házakban.

A temesvári iparkamra s a honi ipar. A honi ipar érdekében kiváló mozgalmat indított meg minap tartott közgyűlésén a temesvári kereskedelmi és iparkamra. Az elnök, Vest Ede lovag, nagy tetszéssel fogadott hosszú beszédben ecsetelte a hazai ipari termékek mostoha helyzetét s végül indítványozta, hogy országos mozgalmat kell megindítani a honi ipar pártolására. A kamara magáévá tette elnökének indítványát és elhatározta, hogy országos mozgalmat kezdeményez, melynek irányát a következőkben jelöli meg: A közönség figyelmeztetése és buzdítása, hogy bevásárlásainál a versenyképes honi gyártmányt mindenkor előnyben részesítse; a kereskedői körök tájékoztatása az irányban, hogy milyen gyártmányokkal rendelkezik honi iparunk: a vállalatok és hatóságok felkérendők, hogy hazai gyártmányokat szükségletük fedezésénél előnyben részesítsék: a

közoktatásügyi miniszter felkérendő, utasítsa a tanintézeteket, hogy a növendékeknek minden alkalommal lelkére kössék a honi ipar támogatását; az iparosok és gyárosok felszólítandók, hogy termékeikre tegyék rá a „honi ipar“ jelzést; végül a hazai összes kamarák felszólítandók, hogy ezen mozgalomhoz csatlakozzanak.

Verseghy Ferencz szobra. Szolnokon az ezredévi ünnepeket megelőzőleg, 1895-ben Magyary Gyula odavaló községi tanító azt a hazafias eszmét vetette föl, hogy állítsanak szobrot a város nagy szülőltének, a kitünő nyelvész, költő és tudós Verseghy Ferencznek. E hazafias eszmét azóta melegen felkarolták s már több száz forint van gyűmölésözölge elhelyezve „Verseghy-emlék“ ezimen a szolnoki takarékpénztáraknál, ugy hogy a nem remélt szép sikerű gyűjtés eredménye nem emléktábla, hanem szobor alakjában fogja hirdetni Szolnokon a Verseghy Ferencz emléket. Az eszme megpendítője mellett kiváló buzgalommal működik a nemes cél megvalósításán Nógrádi László főgymn. tanár, a ki maga többet gyűjtött a szoborra 250 forintnál.

Szent-Anna újra forrong. Uj Szent-Annán, a hol már egyszer véres zendülés volt a legelő kihatása miatt, most e miatt ujab forrongás észlelhető. A legelő felosztása által a vagyonosabbak földjeinek értéke emelkedik, a szegény nép pedig félti a legelőjét: ez az oka a régi elégedetlenségnek. A forrongást már vasárnap észlelte az előljáróság s a csendőr-örs megerősítését kérte az aradi szárnyparancsnokságtól. — Vasárnap délután maga Rónay Béla csendőr-százados ki is utazott Szent-Annára, melynek örsét hat emberrel megerősítették.

Agyonszurták a táncmulatságon. Rákospalotán vasárnap este nagy multság volt a fő-ut 24. szám alatti vendéglőben. A zsufolásig megtelt helyiségben egyre zajosabb lett a mulatók kedve, amelybe egyszerre csak ugy tiz óra tájban a mulatók között heves szóváltás, majd általános verekedés támadt. Palaczkok, poharak repültek a levegőben, a székek hatalmas iverben szaporán zuhogtak az ellenfelek hátán. A koresmában lévő többi vendégek szintén a küzdők soraiba léptek és rövidesen az egész vonalon folyt a harc. Csakhamar kések is villogtak a levegőben és néhány percz mulva Varga Samu rákospalotai 23 éves földmives szíven találva holtan rogyott a földre. A holttest láttára a verekedők ijedten rebentek szét s egy pillanat mulva Varga Samu holtteste hevert egyedül a koresma padlózatán. A rendőrség nyomozza a gyilkost.

Honvédelem-avatás. Az „Eperjesi Széchenyi kör“ e hó 20 án vidéki választmánya utján emlékünnepet rendez Roskoványban és Héthárson. Az ünnep iránt az egész vármegyében nagy az érdeklődés. A Széchenyi kör küldöttséggel képviselteti magát és kosszorut helyez az emlékoszlopra. A vármegye közönségét az alispán meleg hangu meghívóval hivta meg az ünnepre. Héthárson ütköztek meg honvédeink először orosz csapatokkal és pedig Rüdiger lovasai-
val apró csatározásokban.

GAZDASÁGI DOLGOK.

Miként védekezzünk a gabonaüszög és az aranka vagy herekosz ellen?

Irta: Barna Balázs.

III.

Körülbelül 3—4 óra múlva a csávázott mag már annyira megszárad, hogy bátran lehet zsákokba merni és a vetésre használni. Az üszög porát a kékkőoldat elpusztította a nélkül, hogy ártott volna a mag csirázóképességének. Ha ilyen magot vetünk, már az első évben látni fogjuk a kevés költségbe kerülő, kis fáradsággal járó munkának nem megvetendő eredményét.

Ezenkívül van még számos csávázási mód, a mely azonban a kisgazdákra nézve nem fontos, mert az itt elmondott módon, az u. n. kosarazással ezélt érhetünk.

Nagyon tévedne, a ki azt hinné, hogy a csávázott vetőmag után nem fog vetésében egy üszögös buzaszemet sem találni. Sőt inkább!

Lesz még a vetés között elszórtan egy kevés, de az már számbavehető kárt nem okoz.

Miért van ez?

Némelyik ember megteszi a kötelességét, csávázza a magot, s mikor megszáradt, szépen fölmeri abba a zsákba, a melyikben előbb volt. Ez olyan munka, mint mikor Zsuzsi hugom az udvar közepén szépen megmossa a lábát s aztán a sáron keresztül beszalad a konyhába. Ott van egész tisztálkodással, a hol a mádi zsidó. Nem szabad ugyan abba a zsákba fölmeri a magot, mert a zsák szövete tele van üszögporral, hanem egy másik zsákot kell vennünk, a melyikben még nem volt üszögös buza. Ha ilyen nincs a háznál, a csávázás előtti nap estéjén, a mennyi zsákra szükség lesz, mind beáztatjuk kékköves vízbe s ott hagyjuk reggelig. Reggel aztán kifacsarva kiterítjük, s mire szükség van rá, megszárad.

Jó Márton uram ugyancsak szeretné mondani, hogy ő a zsákot is beáztatta tavaly, mégis üszögös lett a buzája.

Persze arra már nem emlékszik, hogy a földszomszédja, Lusta Péter uram sohasem szokott csávázni, s mikor elvetette a csupa üszögös buzáját, a jó őszi szél ő felőle fujdogált s áthordta a sok üszögport a Márton bátyánk földjére, a hol az meg is telepedett.

Ezért kell minden embernek csávázni, hogy egy lusta miatt ne szenvedjen kárt a másik.

De az üszögöt kihordhatjuk a trágyával is a szántóföldre, mert a szalmában volt elég. Ez azonban, ha minden évben csávázunk, magától megszü-

nik, nem lesz üszögös a szalma, s így a trágyába sem kerül üszög.

Az elmondottakból látható, milyen kevés utánjárással és költséggel szabadulhatunk meg az üszög-től, a mikor aztán a gazda földjéről jó minőségű, egészséges magot hoz el, nem pedig felerészben üszögöset, a miért a kereskedő nem ad rendes árt.

Mielőtt tovább mennénk, meg kell említenem, hogy a vetőgéppel vetett magból sokkal kevesebb üszögös termés lesz, mintha ugyanazt kézzel vetjük. A gép ugyanis egyenlő mélységre rakja le a magot s az hamar és egyenletesen kel ki. A kézi vetésnél egyik mag mélyebben, a másik mag sekélyebben kerül a földbe és egyenlőtlenül kel ki. Némelyik mélyebben fekvő mag két, esetleg három hét múlva is. Minél több ideig van a csira a földben, annál inkább ki van téve az üszögnek. Ha hamar kibúvik, nincs ideje az üszögesirának, hogy beleköltözzék. Ezért jól teszik, ha 6—8 gazda összeállva vesznek egy vetőgépet közös használatra, s ezzel vetik el a magot.

Végül az eddig elmondottakat összevonva, a következőket kell megjegyezni:

1. *Vetésre mindig a legrsőbb, egészséges, súlyos és jól fejlődött magot használjuk.*

2. *A vetőmagot az elmondott módon minden évben csávázzuk, míg csak kárt tesz az üszög.*

3. *Ha csak lehet, géppel vessünk, mert így a vetés hamar és egyenletesen kel ki s az üszög nem tehet benne nagy kárt.*

A gazdasági gépek kezelése.

(Vége)

Mielőtt valamely gépet munkába állítjuk, azon minden csapágyat meg kell kenni, s azután arra figyelni, hogy valamely tengely nem melegszik-e meg, a midőn a kenést ismételni kell. Ez azonban nem mindig használ, mert megesik péld., hogy a csapágy csavarjai igen meg vannak szoritva, midőn ezeken lazítani kell, vagy a csap nem illik pontosan az ágyába, midőn azt vagy le kell köszörülni, vagy esztergálni.

Igen ajánlható az összes csapágyakat elzárt kenőszelencékkel ellátni, midőn a csaplyukat a por és piszoktól védjük és a kenés folytonosságát is biztosítjuk. Legegyszerűbb kenőszelencze a gazdasági gépek kenőlyukaira egy henger alakú toldalék, melybe egy 6 mm. belsővilágu esővecske van; ezen a csövön egy kanóczot huznak keresztül, mely a csapig ér és a kenőszelenczének $\frac{3}{4}$ rész magasságával bír; ha most a szelenczét olajjal megtöltjük, az az olajat állandóan és egyenletesen fogja a csaphoz juttatni.

A favezetékek, tömitőszelenczék és csuszóvezetékek kenésére jobb savmentes fagyut alkalmazni.

A hajtászijak kezelésénél is sok hiba történik, mi azok tartósságát veszélyezteti. Ha a korongok jól vannak beállítva, akkor a szij minden rudak és

esigák nélkül jól fog futni rajtok; a lecsuszást megakadályozni hivatott rudak következtében a szij hamar megvetemedik és oldalt elkopik. A két szijvéget csavarokkal, csatokkal vagy varrással lehet egyesíteni. A csatolás 5 cm. széles szijaknál jó hatású, szélesebb szijakat azonban varrni kell, vagy csavarokkal kell egyesíteni.

A szij föltevésnél arra kell ügyelni, hogy az egyesítési hely simán menjen a korongra, mert különben könnyen elszakad. A szijcsavarok a korong felé egészen simák legyenek. Legjobb a varrás, de ez esetben a szij megfeszítése körülményesebb. Ha a szij nyirkos lett, vagy a munka ellenállása igen tetemes és a szij csuszik, akkor a szijat kolofóniumporral hintjük be.

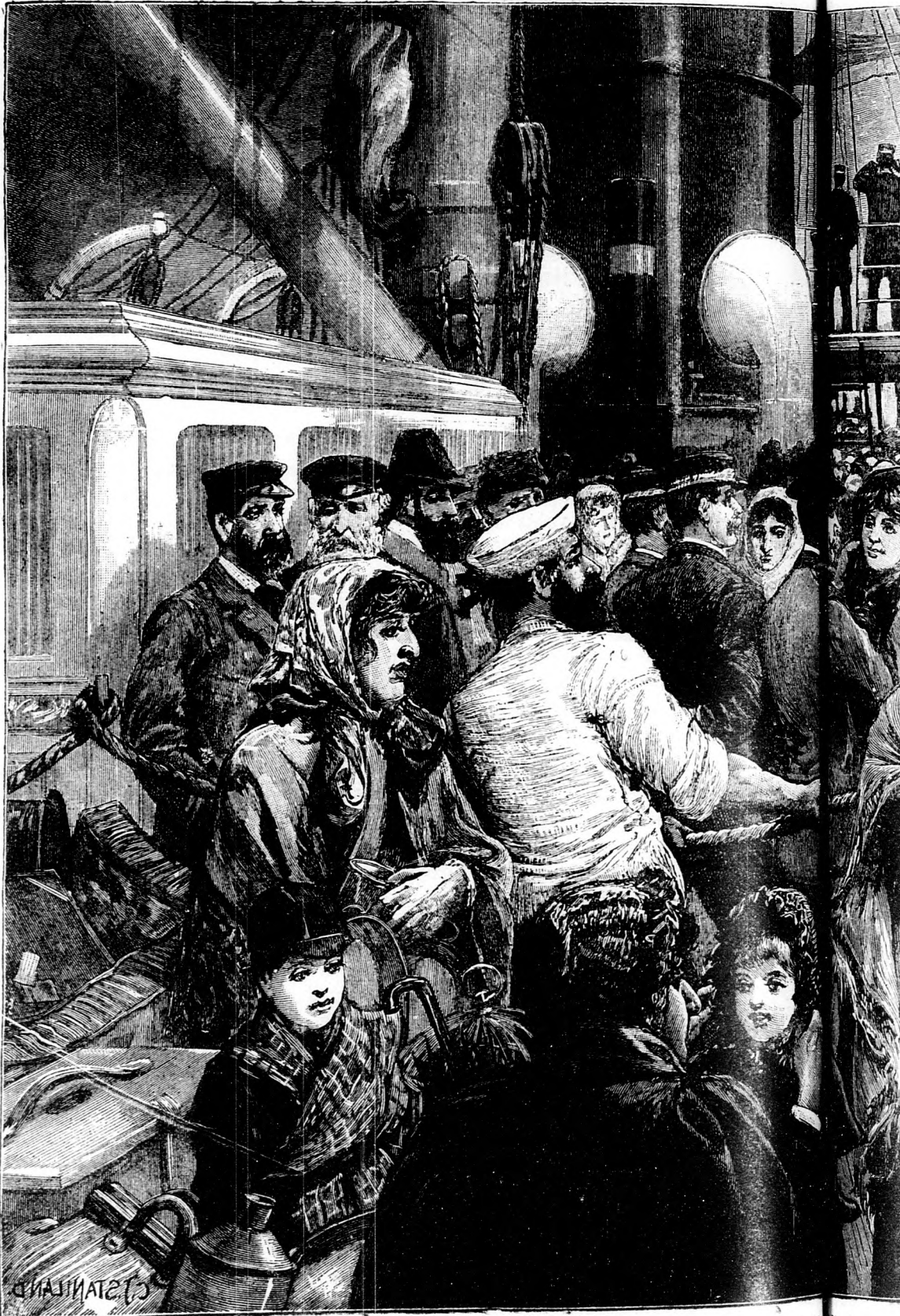
Ha a szij az idők folyamán kemény és törékenynyé lett, akkor azt alapos tisztogatás után be kell zsírozni, mikor is előbbi hajlékonyságát visszanyeri.

Végül a gép fentartásához tartozik, hogy az olajos festékekkel vagy karbolineummal bemázoltassék, mi a szabadban dolgozó gépeknél évente megújítandó. A vasrészek befestése a rozsdásodást fogja megakadályozni; az egymáson futó részeket azonban nem kell bemázolni, a fényesre csiszolt részeket pedig finom olajjal kell bekenni. A megrozsdásodást legjobban megakadályozza valamely miniumfesték firnájszban feloldva.

A farészeket is legjobban valamely firnájszos festékekkel bekenni, mely annak lyukacsait betömi, s így a fát a nedvességtől és a korhadástól megóvja. Szokták az egyszerű firnájszot is használni festék nélkül, de ez a tapasztalás nem olyan jó és nem is olyan tartós, mintha festék is van benne. A jó festék a fát a megrepedéstől is védelmezi, miért is farészek bekenése minden tekintetben ajánható.

Borok gyors derítése. A ki nem egészen tisztult, de különben lelkiismeretes kezel borait használatra készké akarja tenni, annak, ha vizahólyoggal

nem boldogul, a következő eljárás tanácsolható: Vegyen kevés tannint, és az előidézi a borban a tisztatlanság leülepedését, de leginkább célravezető a szűrés, mely után a bor azonnal használatba vehető. Általában sajnós, hogy boros gazdáink a szűrőkészülékkel, mint igen hasznos és célszerű segédeszközzel, még nem igen barátkoztak meg.

A hajó elzetén.

A lámpás.

— Góbbé történet. —

Irtá: Péterfi Tamás.

Nem volt szebb leány a faluban Demes Rózsikánál. Büszke is vala reá Demes Péter bátyám s ki-mondta, hogy afféle fehér ezondrás embernek nem adja oda az ő egyetlen gyönyörűségét!

Történik pedig egy este, talán éppen pénteki napon, beállit hozzájuk a szomszéd fia György István, vagyis Gyuri Pista, a mint őt a faluban szokták hívni. Illedelmes köszönés után még csak szólani sem vala ideje, mert Péter gazda odamondta neki:

— De bizony édes öcsém, a lábadat hiába be ne tedd a kapun, sem a küszöbön! Az én leányom nem neked való, a kinek még annyi földje sines, hol egy tők, legalább farsangi lámpásnak, megteremjen!

Pista a füléig veresedett szégyenében.

— Megbocsájt nekem bátyámuram, én nem is a leányához jöttem, hanem kelmedhez. Édes apám köszönteti bátyámuramat s azt kérdezteti, hogy nem hajtanak-e valami barmot a holnapi kőhalmi vásárra, hogy együtt mennénk.

— Az már más! Bezzog a', hát miért nem mondtad hamarább?

Pista csak hallgatott és le-sütötte a szemeit.

— Hát... mondd meg, hogy köszöntöm apádat s holnap reggel együtt indulunk, össze-esapjuk a marhákat.

Gyuri Pista „csendes jó éjszakát!” kívánt s szemeit le-sütve, távozott.

Demes Rózsika pedig mint a pillangó lengett utána, betenni az ajtót.

— Tessék csak elhagyni István, beteszem én — szólta utána nyájas hangon, s a mint eltávozott a legény, az apjához fordult: Ugyan édes apám, van-e kendnek lelke? Azt a szegény Istvánt még csak szólani sem hagyja, ha bejön, hanem ki-utasítja. Mit gondol, ha a faluban megtudják?

— Bezzog a', de ha nem tudtam, mi a baja!

És ez így eltelt, elmúlt, hanem Demes Péter bá'nak nagyon eljárt a szája, mert a faluban hire járt a tőklámpásnak. Ha valaki elveszített valamit, azt mondták rá: „akkor látod meg, mikor a Gyuri Pista tőklámpását!”

Egy hét mulva már azt énekelték az arató leányok:

Ne jöjj hozzám sötétbe,
Hozz lámpást a kezédbe!
Ne busulj, ha nincs neked,
Gyuri Pista ad egyet, tyuhaja!

És a szegény György Istvánnak hallgatni kellett, mert jól tudta, ha szól: csak olajat önt a tüzre.

Végre a türelmet is megunta. A mi sok, az mégis sok! Vége volt az aratásnak, s őt még mindig nem akarták elfeledni. Keservében egy ötlete támadt, de a javából!...

Ugy gondolta, hogy ha neki nincsen is, mert az apjáié, de Péter gazdának gondoskodik, hogy legyen tőklámpása!...

Eljött a zabaratás ideje. Péter gazda egyik kukoricaföldje éppen a Pistáék zabjok mellett volt. Mikor a zabaratók östve mind hazamentek, Pista a szürkületben két korszóval kiballogott a mezőre. Sötétedett, már nem volt munkás a határon.

Gyorsan belépett a Péter gazda kukoricájába, s a napközben kiszemelt, legnagyobb tökre egy kis jukat kerekített a késével. Majd a két korszó forró vizet bele öntve a kis lyukon, sarkon fordult és hazament.

Teltek, multak a napok, Rózsika esupa szánalomból, — kezdett Pistához nyájas lenni, mert hiszen az ő atyja csufondáros szavaiért gunyolta az egész falu. Ma itt, holnap ott beszélgettek, s a beszéd végén, ha elkellett válniok: Piste olyan furesa zsbongást érezett a balfelében... A leány sem érezhetett egyebet, de hallgattak erről mind a ketten.

Szombaton, mikor a „tüzesmezőben“ találkoztak, Rózsika egy olyan csipkés kendőt dugott a Pista zsebébe, — esupa szánalomból! — melyiknek egyik szögén „István“, a másikon „Rózsika“ volt kivarva.

— Ezt én varrtam kendnek!...

Pista, mikor olvasta a Rózsika nevét, elpirult, aztán hogy éppen olyan közel volt hozzá, hát megölelte Rózsikát... A leány, — esupa szánalomból! — engedte ezt és ráhajtá fejét Pista keblére. (Hej, ha Péter gazda látta volna?) Valamit suttogtak, de olyan halkán, hogy csak a későre nyillott tökvirágok hallották meg...

Eljött az ősz. A reggeli napsugártól csak úgy csillogott a dér a mezőkön. Itt van a kukoricaszedés ideje.

Péter gazda hangosan kiált a szolgájának, hogy fogja be a Darut, meg a Csendest a nagy szekérbe, mert tökért megy a Csurgódomb alá.

— Ezt vártam én is! — mondogatá magában Pista a kerítésen tull. Majd egy korszót, s valami ruhaneműt vett magához, és annélkül, hogy szólana valamit a háziaknak, a kertben átugorva kiment a mezőre.

Félóra mulva Péter gazda is megérkezett a szekérral. Belül került szekérével, s a mint kijött az ut felé, megrakta a szép sárga tökökkel.

— Pompás tök! Bezzeg a' — mondogatta a mint rakta. Ez a koronája a többinek! — folytatá magánbeszédét, a mint az utóljára hagyott legnagyobb tökhöz érkezett. Tyüh! de nehéz! — mondogatá megemeltve. Bezzeg a', nagy tök!

— Az a lámpás — gondolá Pista.

— Csak a szekerem lajtorjájáig lesz nehéz! onnan aztán fellököm! — mormogá az öreg.

— A kell neki! — gondolá Pista, de hallgatott.

Péter bátyám minden erejéből emelt, s mikor a tökóriás a lajtorján volna, még egy lökés ad és... .. loecses!!!

A nagy tök külső kérge a zökkenéstől megrepedt s a benne megforrázott, megromlott piszkos lé végig önté nemesak a szekeret, hanem magát Péter gazdát is a fejtől a talpáig...

— A tőklámpás!!! A tőklámpás!!! — kiáltá Pista torkaszakadtából, és fölállott a szomszéd kukoriczából, hová elrejtőzött volt a lesre, a Péter bácsi tőklámpása!!!

— Megállj gaz ficzkó! ezt te csináltad! — ordítá Péter gazda, s neki rohant úgy a mint volt lueskösan, de a fúrge legény nem várta be, hanem mikor mellette volt, hirtelen félreszökött és Péter gazda nagyot esett a földön.

— Sohase bosszankodjék Péter bácsi! vigasztalta Pista, — engem csak félesztendeig csufoltak a kelmed tőklámpásával, hanem kelmedet a mig él fogják gunyolni! csak tessék hazafelé ballagni!

— Ágyonütlek gazember! — rivalt rá az öreg a mint föltámpáskodott a földről.

— Igen, ha a lábait újra aczéloztatja! — és elkezdtek kerülni a szekeret.

Mikor Péter gazda erről volt, Pista tul került, ha egy kisebb tök repült felé, hirtelen lebuja, a feje fölött durrogott el a golyó. Félóráig tartott a bujósdi, melyben hol Pista volt a futó, hol Péter gazda a kergető, de végre elfáradt — az öreg.

— Mondd meg nekem te akasztófára való, lóköttő, aprópénzhamisító! mond meg nekem, hogy menjek én így a falun keresztül?

— Könnyű kendnek hazamenni, mert világít a tőklámpás még az ökreinek is!

Annyi igaz, hogy ezüst fehér ökrök is tele voltak a tök rothadt levével, s Péter gazda belátta, hogy csak esellel, vagy szép szóval juthat ki ebből a sajnálatra méltó állapotból.

— Édes öcsém! — kezdé kérő hangon, — menj el haza s hozz egy tiszta ruhát! Sohasem felejtem el neked ezt a jóságodat.

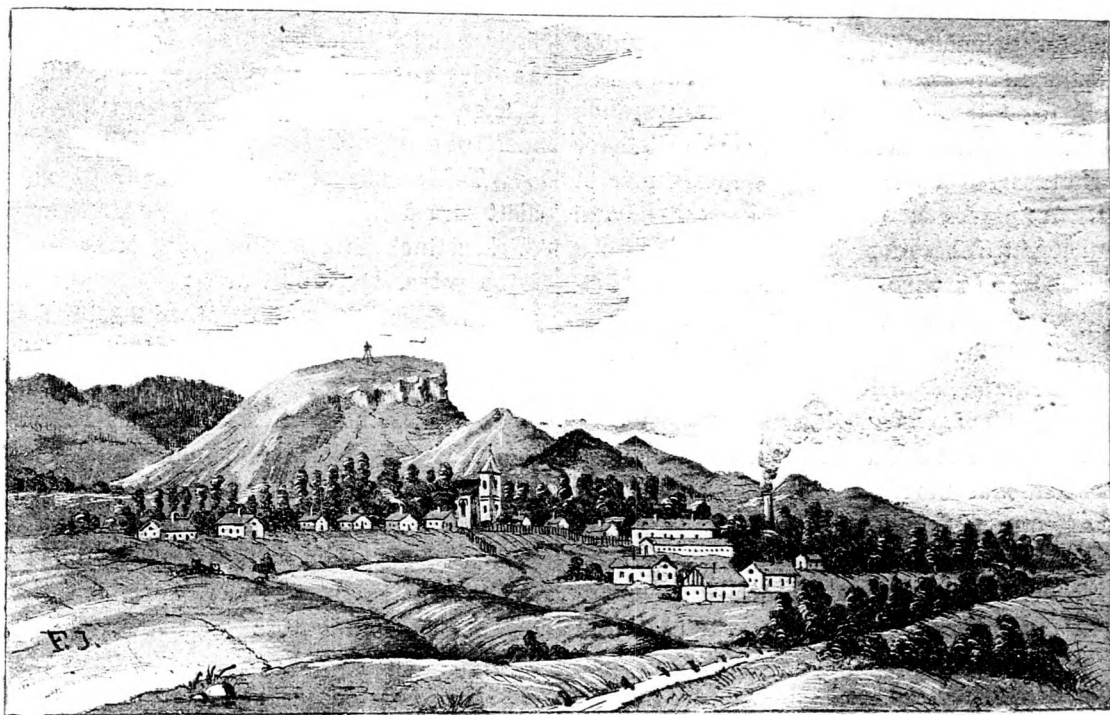
— Bezzeg a tőklámpás! ezt már az egész vármegye fogja beszélni!

Erre már Péter gazda is gondolt, mert még alázatosabb hangon kezdé:

— Kedves, aranyos öcsém! neked adom ezt a két tulkot s a szekeret, csak ments meg a szégyentől!

— Bezzeg a tőklámpás!

— Csókolni való, gyémántos öcsémuram! —

Piski.

rimánkodék Péter gazda, — a mit kíván azt adok, ha nekem egy tiszta ruhát hoz. A mit éppen kíván gyémántos öcsémuram!

— Jól van, hát adja nekem a leányát Rózsikát! Úgy is régen szeretjük egymást.

— Mit? A leányomat? — tört ki bosszusan a merészkedésért Péter gazda.

— Ha nem adja, áldja meg az Isten!

— Öcsémuram, megálljon, valamit mondok!

— Nekem ne meséljen! Adja? vagy nem adja?

— és nézte, miként foly Péter gazdáról a verejték, meg a lé...

— Hát megkérdezem Rózsikámat és ha ő akarná...

— Nekem ne kérdezzen senkit! Rózsika megvallotta szombaton, hogy szeret. Ha nem adja nekem, úgy áldja meg az Isten, a töklámpással együtt!

— Megálljon öcsémuram! Ne hagyjon itt!

— Nos? széna, szalma?

— Legyen az öcsémuramé Rózsika...

— Esküdjék meg reá! Ismerem a természetét.

— Hát „bizony Isten“ kendnek adom, csak ne tudjon meg senki semmit a dologból!

Erre a beszédre Pista belépett a szomszéd kukoriczába és kihozta a Péter gazda ruháit szépen összekötve, a mint azt Rózsika átadta neki.

— Hahó! megállj öcsém! ez rászedés! ez csalás!

— kiáltá az öreg, a mint a saját ruháit megismerte.

— Egy szót se többet! — vágott vissza a legény — ezeket én Rózsikától kaptam, s bizonyítéka annak, hogy jól vagyunk egymással. Máskülönben, ha kiabálni akar, még nem késő, én is azt teszem...

— Jól van, jól, nem bánom — szolt Péter gazda keserű önmegadás hangján s fölvette a szá-

raz ruhadarabokat, a lueskost pedig elrejté a tökök közé.

— Hanem öcsémuram — kezdé a ruhában jól érezve magát — hozzánk a lábát farsang első szombatja előtt be ne tegye, mert levágom!

Pistának most mit volt tenni, megigáerte azt a hosszú időt. Az ut szélénél, hol a csurgó mellett eljötték, leöntözte Pista a kancsóval a szekeret, meg az ökröket s többé nyoma sem maradt a töklámpásnak.

A szerelmes szívnek minden nap egy esztendő és ők három hónapig nem beszélhettek egymással. De eltelt. Az emberek kezdették elfelejteni a Gyuri Pista töklámpását, s attól a naptól kezdve Péter gazda sem beszélte bezzeg a töklámpást.

A farsangon válogatott násznép kíséretében ment esküvőre György István, Demes Rózsikával, s mondhatom, meglátszott, hogy lámpással keresett menyecske volt!

APÁK BÜNE.

— REGÉNY. —

(Folytatás.)

Irta: **Buday Barna.**

(29)

Bűnhődés.

Fél év mult el azóta. Ez az esztendő rossz gyümölcsöket termelt, de romlásukat még nem lehetett látni.

Junius derekán jártak. A faluk népének ez a fő munkaideje, a városi ember ilyenkor igyekszik kipihenni a telet. Ha egyidőben alvókat és ébrenlevőket akarunk látni, azért nem kell a földteke két ellenlábos pontjáig fáradnunk.

Turcsányi barátunk például ilyenkor gyógyitgatja a

téli mulasztásokban kimerült idegeit; a falusi ember pedig ugyanekkor gyümölcsözteti a télben kipihentetett erejét: így aztán nem akad fenn a munkánk.

Takácsék ezuttal Tencsicsné birtokán nyaraltak s nagyon természetesnek kell találnunk, hogy Sándor is velük tartott. Igen szilárd kötelékek fűzték már őt Takácsékhoz. Az egyik az ügyvédi iroda volt, miután Sándor társul lépett Takácséhoz és ennek nem volt oka panaszkodni a közösség ellen, Sándorban fényes tehetségű s erélyes munkatársat lelt. Másodszor pedig megfelezték azt is, a mi az erkölcsi fogalmak szerint ketté nem választható: a tüzhelyet.

Sándort kezdetben a bosszuállás mohó vágya kerítette ebbe a bűnös kötelékbe, később nem volt elég lelki ereje annak szétbontásához.

Oh veszedelmes emberek a csalódottak. A kifosztogatott mindég közelebb áll a kísértéshez, hogy fosztogasson ő is, mert megtudja találni azt az önmentességet, hogy ez csak kártérítés. A ki vesztett s aztán nyer végre, felkiált: mégis van igazság! Mert ő csak a sorsot látja, a melylyel küzd s nem a másik egyént, kinek semmi köze az ő kártérítéséhez. S mégis, hány mentőutat találunk ki ehhez a téves erkölcsi elvhez.

Sándor más mentséget is tudott volna még találni azon a súlyos seben kívül, mely minden lelki erejétől megfosztá s ez a mentség volt az asszony. Bármennyire is tévedett Mária, de szerette őt. S ha a többet kockáztató nő utat enged szenvedélyei kitörésének, a férfi állítson gátat az elé? Ha a nő mindenét feltette erre a szenvedélyre, a férfi mondja azt: én nagyobb tétellel játszom, mint te, én visszavonulok? S ha a nő a becsület és a tiszta lelkiismeret odadobott kincseiért, kárpótlást talál a bűnös szerelemben, a férfi mondja azt: én nem találok kárpótlást a feladott erkölcsi elvekért, én távozom? Hisz ezt gyávaságnak neveznék.

Bűnösök frigye mindég nehezebben bontható fel, mint a becsületes szövetség, mert a rendes számadásokot mindég könnyebb lezárni, mint azokat, a melyekben sok a kifogásolható tétel. Nehéz lett volna már most Sándornak s Máriának is a felszámolás.

Takács Emil azonban örömmel tapasztalta, hogy a felesége meg Sándor között a régi tartózkodó viszony rokon meghittségnek adott helyet.

Emil sokat foglalkozott Sándor sorsával. A fiu pályája meg van törve, — gondolkozott, — bármely más fiatalember boldog volna a helyzetében s ő még sem hasonlít a boldog emberekhez. Ez a fiu valami titkos nyavalyát hordozhat keblében. Vajjon hová vezet annak forrása?

Kutatni kezdett. Most a Sándor anyjával való együttlét bizalmas perezeiben megtudta azt a végzetes szerelmet, mely Sándort, atyja gyilkosának leányához fűzte. Órákat vitatkoztak az ebből keletkezett problema fölött: elvehetem-e én annak a leányát, a ki az apámat megölte? Szép téma a jogásznak, rettenetes tárgy egy anyának, a ki boldogsága elrablójának megtestesülését látja a gyermekül fogadandó leányban is.

Vele szemben előre el volt vesztve minden vita.

Egy érv maradt itt csak, menten a Takács kezében: hogy Sándor betegnek indul. Ez megdönthetetlen volt; az édes anya szemei is észrevették rajta a lelki sorvadás jeleit. S hogy erre még sem lehet előírni az ismert orvosságot!

Takács nagyot gondolt. Egy szép napon jó ürügy alatt utra kelt. Több napig járt oda. Hazaérkezése után elérkezettnek látta az időt arra, hogy tervébe feleségét is beavassa. Így szólt hozzá:

„Édesem, én egy titkot rejtegettem maga előtt s egy idő óta nem teszek mást, mint következetesen hazudok. Én igen nagy csalást tervezek maguk ellen... engedje meg, hogy most töredelmes vallomást tegyek.“

„Előre is feloldom a bűnei alól.“

„Tehát ez, a mi Sándorunk egy veszedelmes család. Egy év óta minden reggel megtudakoljuk a hogylétét. S ő mindannyiszor mosolyogva mondja: jól vagyok. Pedig nem igaz, ő akkor egy kegyetlen, fájdalmas titkot rejteget mi előttünk, a mely őt előbb-utóbb halálos beteggé fogja tenni.“

Mária ösztönszerűleg megremegett. Ha tudná az ő szelid, jóságos férje, mily közel járt ezekkel a szavakkal egy másik valósághoz.

„Én már régen sejtem, hogy egy megátalkodott csalóval van dolgom, s nyomozni kezdtem. Most aztán itt fogom az ő titkának egész esomóját a markon között. Találja ki, mi annak a neve?“ (Folytatjuk.)

Képeinkhez.

A hajófedélzeten. A tengeri kikötők a legmozgalmasabb helyek; a nagyvárosok látványosságai nem vonzanak annyi mindenféle elemet mint a kikötők. Mikor az indulásra váró hajóra beözönlik a sok utas, meglátható ott minden nemzet ivadéka. Az a babyloni zürzavar a nyelvben, az emberek öltözeteiben stb. igazán megragadja a figyelmet. Mai szép képünk egy ily személyszállító hajó fedélzetét tünteti fel, az ő tarka-barka öltönyü, nyüzgő-mozgó utasaival, óriási halmazával az utazó bőröndöknek; a hajó legénysége, az örökös vízi életre kárhoztatott matrócok egykedvűen huzzák a hajókötteleket.

Piski. 1849. február 8—9-én, hideg zord téli napokon a hadászati szempontból annyira fontos piski-i hidat őriztette Bem apó seregével. Az első nap tétlenül álltak a vitéz honvédek, semmi dolguk nem akadt, a fogvaczogató hidegben didegelve húzódtak köpenyeikbe. Másnap már kora reggel közeledett az osztrák sereg a féltve őrzött hid felé s nagy erővel rohant a honvédekre. Egész nap folyt az ütközet, a tulnyomó, nagyszámu osztrák sereg már-már megbontotta a hősiesen kitartó honvédek sorait. Bem akkor egyszerű lovagló korbácsolás kezében, fegyver nélkül ment a szakadozó honvédsorok közé:

— Fiuk! a ki hátralép, megkorbácsolom. A csüggedő honvédek erőt meritvén a bálványozott vezér jó példájából és a halálnak eme semmibe vevésével, elkeseredett rohamot intéztek az osztrák ellen, s alkonyódóra teljesen visszaverték az ellent. Ez a piski-i csata rövid váza, a híres csata színterét, a háttérben Piskivel bemutatjuk mai képünkön olvasóinknak.

Betűtalány.

Az 'L & $\frac{1}{1}$ m.

A megfejtők között egy regénykötetet fogunk kisorsolni. Megfejtési határidő július 27.

Lapunk 28. számában közölt névrejtvény megfejtése:

Genovéva.

Helyesen fejtették meg: Fuér Anna, Fábán Jolánka, Ondó Ilma, Vörös Janka, Nikodem Vilma, Venyige Erzsike, Nagy Eszter, Farkas Anna, Tuba Erzsike, Gombkötő Margit, Klósz Anna, Bartosik Bertalan, Katholikus Munkás-Egylet (N.-Abony), Bohár László, Sztraka János, Schmidt Jakab, Ruiszl Nándor, *Kotek Ferencz*, Erdélyi György, Olló József, Bertók Sándor, ifj. Szatmáry Sándor, Kiss Lajos, Farkas Horváth József, Vadas István, Kele István, Fischer Salamon, Magyar Polgári Olvasókör (Bogojéva) Gombkötő N. János, Hajdu János, Csizsár Antal, Ferenczi Vincze, Kremer Mátyás, Engl István, Baksay Antal, Léb Bernát, Bágyovi Imre, Mike György, Nagy Sándor, Hajdu Imre, Schwalm Mariska, Szabó Antal, Császár János, Mozgoi, Szakács József.

A sorshuzárnál *Kotek Ferencz* ur (Zilah) neve jött ki elsőnek, kinek a kitűzött jutalomdíj gyanánt Mikszáth Kálmán „A lohinaí fü” ez. kötetét küldöttük meg.

LEVELES-SZEKRÉNY.

Krausz Pál urnak. Az aratógép kiscgazdáknak nem való, mert drága és nem lehet eléggé kihasználni. A nagyon dült vetésben nem jól dolgozik, ezért mindig kell hozzá még kaszás ember is. Egy marokrakó aratógép napjában 12—14 holdat is elvégez. — **Mercz Károly urnak.** Az illetőnek nem kellett volna kifizetni a leletezést, hanem föllegezni ellene. A jegyző ur utján még most is lehet folyamodni a büntetés elengedéseért, talán lesz foganatja. Ha el nem engedik neki, bizony önnök kell megfizetni, akinek a bélyegeket az okmányra kellett volna ragasztani. — **Faragó József urnak.** Lapunk terjesztéseért fogadjuk köszönetünket. — **Tóth Miklós urnak.** 1. A budapesti m. kir. kertészeti tanintézet kertészképző tanfolyamára a felvételi kellékek a következők: 1. Legalább 16 éves, legfeljebb 20 éves életkor. 2. Orvosi bizonyítvány, hogy az illető egészséges. 3. Négy középiszkolai osztály sikeres végzése. 4. Bizonyítvány arról, hogy a 4 középiszkolai osztály elvégzése után egyfolytában két évet mint kertésztanuló töltött. 5. Erkölcsei bizonyítvány. 6. A szülők vagy a gyám nyilatkozata, hogy a 200 frtnyi évi tartásdíjat megfizetik. A folyamodványok így felszerelve, f. évi augusztus hó 1-ig a földmívelésügyi m. kir. miniszterhez czimezve, a kertészeti tanintézet igazgatóságához küldendők be (Budapest, I. Gellért-hegy, Ménesi-ut 45.). Ingyenes hely 4 van, szegénysorsu vagy árva tanulók számára. A dolog most már meg lehetőségen késett. 2. Istvántelekre csak árva gyermekeket vesznek fel. 3. A földmívelésiskolákban a felvételi kellék: 17 éves kor betöltése, irni s olvasni tudás, testi épség. Állami és magánjellegű iskolákban a feltételek ugyanazok. Ime néhány állami földmívelésiskola székhelye: Ada, Csákvár, Debreczen, Rimaszombat, Pápa, Kecskemét, Jászberény stb.

Baksay Antal urnak. 1. A kívánt biztosítási díjakat nem ismerjük, mert az vidékenként változik. Tessék a szövetséget legközelebbi ügynökétől, vagy magától az igazgatóságtól megkérdezni. 2. Az eddigi biztosítást, ha az első év már letelt és első évi díjat is megfizette, tessék egyszerűen ajánlott levélben a biztosítási kötvény számára való hivatkozással az igazgatóságnál felmondani. Ha a felmondás ilyenformán megtörtént, a díjváltókat egyszerűen utasítsa vissza. 3. Az országos önszegélyző egyletre vonatkozó kérdésének előbb utánajárunk és az eredményt legközelebb tudatni fogjuk. — „Vörös here” 1.

Buzatarlóba ősszel vetett lóherétől semmiesetre sem várhat a jövő évre magtermést, legfeljebb takarmányt. 2. Az ugarolt földjébe a buzát ősszel mielőbb vesse el. 3. Előfizetése december 31-ig rendben van. — **Bágyoni Imre urnak.** Az a rézgálicz, a mit 34 krért odahaza vásárol mindenestre drága, mert valószínűleg nem a legjobb minőségű. Rendeljen a Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél (Budapest V. Alkotmány-utca 31. szám), ahol ma a legjobbat kilonként 35 krért adják. — **Müller urnak.** A zöld penész ellen csakis a büdösköpporral való hintés használ; a hamuval való kezelés semmit sem ér. A bor-jegyeséknél el fogja veszteni mellékizét. Sorsjegyeiről jövőre.

Budapesti placzi árak.

Budapest, július hó 22-én.

Gabona. (Árak métermázsánként értendőek.) Buza 76—81 kg *tiszavidéki* 9.35 frttól 9.95 frtig, *pestvidéki* 9.25 frttól 9.85 frtig *fehértmegyei* 9.40 frttól 9.90 frtig, *biszki* 9.40 frttól 9.50 frtig *bánsági* 9.20 frttól 9.80 frtig.

Rozs 70—72 kg. 6.90 frttól 7.15 frtig.

Árpa: takarmánynak 60—62 kg. 6.15 forinttól 6.35 frtig *égetni való* 62—64 kg. 6.50 frttól 6.60 frtig, *sörfőzdei* 64—66 kg 6.80 frttól 7.20 frtig.

Zab 39—41 kg. 5.50 frttól 6.00 frtig.

Tengeri 78—82 kg. 4.50 frttól 4.60 frtig.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
	15.90	15.60	14.60	14.90	13.30	13.00	12.50	11.10	5.90

Buzakorpa, finom 4.40, **durva** 4.40 frt zsákkal együtt.

Egyéb magvak: *mák* 25—30 frt; *bab* fehér nagyszemű 6.00—7.50 frt, *apró* 6—7.00 frt, *tarka* 6—6.40 frt, *lencse* 7—9 frt, *borsó* héjas 7.00—8.00 forint, *köles* 4.00—4.10 frt, *kendermag* 11.50—12.00 frt, *repce* 11.25—11.75 frt. *lóhere* 42—52 frt mm.-ként.

Takarmányvásár. *Réti széna* 2.20—3.30 frt, *muhar* 3.10—3.50 forint, *zsupszalma* 1.60—1.90 frt, *alomszalma* 1.20—1.50 frt.

Juhvásár: *hizalt ürü* páronként 18.00—21.00 frt, *feljavított juh* 20—21 frt, *kiverő juh* 16.00—18.00 frt, *kecske* 13—15 frt.

Sertésvásár. (Kőbánya.) 100 kgr.-kint élősúlyban 4% és 45 kgr. levonás az életre. *Elsőrendű* 300—380 kgr. nehéz sertésért 50—51 frt., *vidéki sertés* könnyű páronként 250 kilóig 49—50 frt. — Szalonna 58—62.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Baromfivásár. Tyuk páronként 1.00—1.20, *csirke* 0.50—0.70, *káppan* 1.90—1.90 frtig, *pulyka* 4.20—5.30 frtig.

Tojás. 1 láda 29.00—30.50 frtig, *meszes* 00—00 frtig, *teatojás* 100 drb 2.00—2.20.

Tejtermékek. Teavaj 70-90 frt, *főzővaj* 50-60 kr., *turó* 6-8 kr. kgr.-kint.

Zöldség. Sárgarépa 100 kötés frt 0.40—0.50, 1 mmázsa 6.00—14.00, *Petrezselyem* 100 kötés 0.30—0.50, 1 mmázsa 6.00—8.00, *zeller* 100 drb 0.50—0.60, *karalábé* 1.50—2.00, *vöröshagyma* 100 köt. 0.50—0.70, 1 mmázsa 3.00—4.00, *foghagyma* 100 köt. 0.50—1.20, 1 mmázsa 3.50—5.—, *vörösrépa* 100 drb 0.90—1.00, *fehérrépa*, *fejéskáposzta* 14.00—16.00, *kelkáposzta* 100 darab 1.00—1.70, *vörös káposzta* 0.00—0.00, *fejessaláta* 0.50—0.80, *kötött saláta* 0.00—0.00, *burgonya*, *rózsa*, 1 mmázsa 2.20—2.50, *sárga* 2.30—2.50.

ELSŐRANGU HAZAI GYÁRTMÁNY.

Szőcséplők

Pontos cím:

ELSŐ MAGYAR
GAZDASÁGI GÉPGYÁR
részvénytársulat
BUDAPESTEN.

Magyarország legnagyobb és egyedüli
gazdasági gépgyára,
mely a gazdálkodáshoz szükséges
összes
gazdasági gépeket gyártja.

Rendelések megtétele előtt kérjük minden szakbavágó kérdéssel bizalommal hozzánk fordulni.

RÉSZLETES ÁRJEGYZÉKKEL
és szakszerű felvilágosítással díjmentesen szolgálunk.

Szecsavágók

Morzsolók

Kétszázötvenötödik sz. tájékoztató, kaszák és szecskavágóképek nyári áron.

Van szerencsénk ajánlani

szavatolt tisztaságu

 A legmagasabb
díjakkal
kitüntetett

Thomasfoszfátlisztet

 szavatolt 15—20% citrátban oldható foszforsav-
tartalommal és 85—100% porfinomsággal.

 Felülmulhatlan, minden talajra alkalmas trágyaszor,
különösen sovány talajok javítására, kitünő hatása az
összes gabonaneműek, kapás és olajnövények, lóhere és
luczerna, szőlő, komló és kerti veteményekre, kiváltképen
a rétekre. — **Legjobb, leghatásosabb és legolcsóbb**
foszforsavtrágya, tekintettel hatásának tartósságára,
felülmulja az **összes szuperfoszfátokat**. — A citrátban
oldható foszforsav-tartalomért **szavatosságot** vállalunk,
netaláni hiányt megtérítünk. Árajánlatokkal, szakmunkákkal
és egyéb felvilágosítással a legkészségesebben szolgálunk.

 A csehországi Thomasművek prágai foszfátliszt
eladási irodájának vezérképviselőse

a magyar korona orsz. területén

Kalmár Vilmos,
BUDAPEST,
VII., Erzsébet-körut 31. sz.

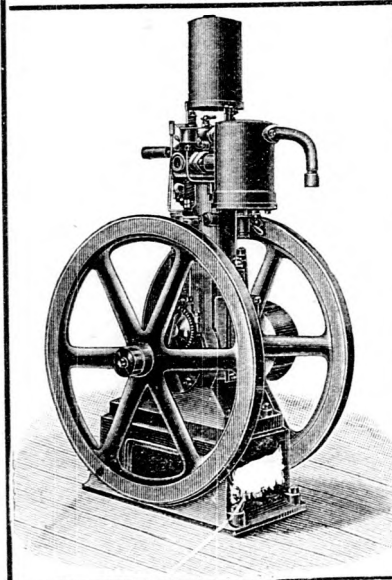
 Martellin a legfinomabb *dohánynevesítő trágya*
kiz. eladása. *Kainit*.

Ganz és Társa

vasöntőde és gépgyár részv.-társaság

B U D A P E S T E N.
Petroleum és benzín motoraink,

Msz. 469.

 petroleum és benzín
lokomobiljaink

 (Bánki és Csonka szab.
rendszere.)

**adómentes ásványolajjal
a legolcsóbb
hajtóerő.**

 Hatósági engedély
nélkül
bárhol felállítható.
nem tűzveszélyes,
egyszerű, tartós
szerkezetű,
gépszere nincs
szükség.

 Árjegyzéket kívá-
natra küldünk.

A sepsi-szent-györgyi m. kir. állami méntelep parancsnoksága.

291. számv. szám.

Árlejtési hirdetmény.

 A sepsi-szent-györgyi magy. kir. áll. méntelep homoródi, sepsi-szent-györgyi
és deési osztályainál elhelyezett legénység és ménlovak részére folyó évi november
hó 1-től bezárólag 1900. évi október hó 31-ig

szükségglendő kenyér, takarmány és egyéb cikkek

 biztosítása végett a földmívelésügyi magy. kir. Miniszter úr Ö Nagyméltósága rendelete
folytán

1899. évi augusztus hó 22-én d. e. 10 órakor

 a sepsi-szent-györgyi magy. kir. méntelep-parancsnokság számvevő irodájában írásbeli
zárt ajánlatok tárgyalása fog tartatni.

 A közelebbi feltételek a külön kibocsátott részletes árlejtési hirdetményből, vala-
mint a fenti méntelep számvevő irodájában Sepsi-Szent-Györgyön tudhatók meg.

Sepsi-Szent-Györgyön, 1899. július hóban.

A méntelep parancsnoksága.

Magyar kölcsönös állatbiztosítás mint szövetkezet

Budapest, VII., Erzsébet-körút 27. szám.

BIZTOSÍTÁSOKAT ELFOGAD:
LOVAK ÉS SZARVASMARHÁK elhullása következtében beállott káresetek megtérítésére.

Kártérítési igénye fennáll:

ha közönséges és járványos betegségekben, vagy baleset folytán pusztul el az állat, — továbbá ha a szövetkezet kényszer-vágást kénytelen elrendelni.

A díjak rendkívül mérsékeltek.

Az intézet élén állanak: báró Sztojanovits György földbirtokos, elnök, báró Ambrózy Gyula földbirtokos, gróf Bethlen Balázs es. és kir. kamarás, országgy. képviselő, földbirtokos, dr. Bélyi László országgy. képviselő, földbirtokos, Chernel György es. és kir. kamarás, országgy. képviselő, földbirtokos, báró Jósika Gábor es. és kir. kamarás, országgy. képviselő, földbirtokos, gróf Korniss Károly főrendiházi tag, földbirtokos, báró Nyáry Béla es. és kir. kamarás, földbirtokos, gróf Ráday Gedeon földbirtokos, dr. Simay Aladár a „Magyar agrár és járadékbank r.t.” gazdasági tanácsosa, dr. Tetéleni Armin ügyvéd, Tahy István es. és kir. kamarás, a pesti gazdasági egyesület alelnöke, földbirtokos, Zalesky Jenő földbirtokos, dr. Pajor Ignác földbirtokos, intézeti vezérigazgató, igazgatósági tagok.

— Felvilágosítással szívesen szolgál az igazgatóság és a vidéki ügynökségek. —

410. szv. szám.

Árlejtési hirdetmény.

A debreczeni m. kir. állami méntelep eperjesi, debreczeni, turia-remetei, rima-szombati és szatmár-németi-i osztályainál elhelyezett katonai legénység és ménállomány részére 1899. évi november hó 1-től október hó végéig szükségeslendő

takarmány és egyéb cikkek

biztosítása tárgyában

f. évi augusztus hó 30-án délelőtt 10 órakor

írásbeli zárt ajánlatok tárgyalása fog alólirott méntelep parancsnokságnál megtartatni.

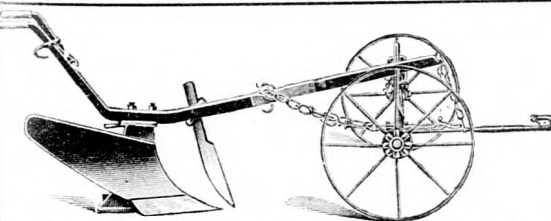
A szállítási feltételek, ugy az alólirott méntelep parancsnokságnál, mint az egyes teleposztályoknál megtekinthetők. Az ajánlatok szerkesztésére vonatkozólag felhivatik az érdekeltek figyelme a hatóságilag kifüggesztett árlejtési hirdetményekben foglalt mintára.

Debreczen, 1899. évi július hóban.

432

A debreczeni m. kir. állami méntelep parancsnoksága.

Megpróbálás vagy más gyártmányival való összehasonlítás végett gyártmányaimat a t. gazdaközönség rendelkezésére bocsátom.

Egy- és többvasu egytetemes aczélekém és talajmivelő eszközeim

olcsó ár, elsőrendű minőség és czélszerű szerkezetüknel fogva ország-szerte legjobb hírnévnek és kelendőségnek örvendenek.

— Árjegyzékkel és árajánlattal szívesen szolgálók. —

es. és kir. kizárólagos ekegyára
 Budapest, VI. ker., Nagymező-utca 68. szám.

Epejes,
 1898. október
 1—3. legelső
 díj állami
 aranyérem.

Bächer Rudolf

Magyarországi vezérképviselő: **Szücs Zsigmond.**

Egyedüli specialis ekegyártással foglalkozó gyár az Osztrák-Magyar monarchiában.

1898. évi forgalom: 26,239 bál.

Felhívjuk
a t. cz. gazdaközönség
figyelmét
a budapesti
gyapju-aukeziókra

melyek az év folyamán több sorozatban, nevezetesen július és szeptember hónapokban tartatnak meg.

Az aukeziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest, Dunaparti teherpályaudvar“ czimzett gyapjuküldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkezdményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek.

Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

HELLER M. s Társa

Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

ALFA SEPARATOR (RÉSZVÉNY- TÁRSASÁG)
 ezelőtt **PFANHAUSER AG.**
ALFA-SEPARATOROK (LEFŐLŐZŐ-GÉPEK)
 MINDENMŰ TEJGAZDASÁGI ESZKÖZÖK.
 Tejgazdasági telepek teljes felszerelése.
 * **BUDAPEST** *
 VII. ERZSÉBET-KÖRÚT 45.
 (ROYAL SZÁLLODA)

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, V. ker., Alkotmány-utca 31. szám.

A legfontosabb védekező eszközök a szőlőpusztítás megakadályozására a

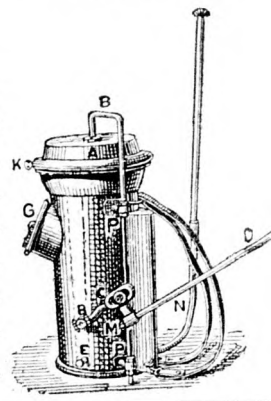
V. Vermorel villefranche-i

világhírű cég gyártmányai, melyek **kizárólagos** képviselői vagyunk **Magyarországra.**

AUSSIGI
Ia RÉZGÁLICZ

jegecsekben, vegytiszta a peronospora elleni védekezésre, általunk szállítva és igazolványunkkal ellátott küldeményeket a **M. Á. V.** körülbelül **40% díjkezdmény**nyel szállítják.

Szuperfoszfát,
kainit, chilisalétrom, kénsavas-káli, kénsavas-ammoniak,
szőlőtrágya-compositio

és egyéb műtrágyaféléket elismert kitűnő minőségben ajánl a

„HUNGÁRIA“

műtrágya, kénsav és vegyi-ipar részvénytársaság

BUDAPEST, VI. VÁCZI-KÖRÚT 21,

Részletes utasítások kívánatra ingyen és bérmentve.

„Patria“ irodalmi és nyomdai részvénytársaság, Budapest, (Köztelek.)